

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 89 0 I 055784 20 Spp
Banja Luka, 24.08.2020. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, odlučujući o zahtjevu Osnovnog suda u Sokocu za rješavanje spornog pravnog pitanja u izvršnom predmetu tog suda broj: 89 0 I 055784 17 I, na osnovu člana 61v. Zakona o parničnom postupku („Sl. glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, dalje: ZPP), člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju („Sl. glasnik RS“ broj 9/14 do 6/19), te člana 4. stav 4. i člana 12. Pravilnika o radu sudskih odjeljenja (broj 118-0-SuI-14-000 458 od 06.02.2015. godine), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 24.08.2020. godine donio je

ODLUKU

Odbacuje se zahtjev Osnovnog suda u Sokocu za rješavanje spornog pravnog pitanja u izvršnom predmetu tog suda broj: 89 0 I 055784 17 I, koje glasi: „Da li se u situaciji kada jedna strana u postupku predloži izvršenje na nepokretnosti izvršenika (a nepokretnost se nalazi van teritorije koju pokriva mjesna nadležnost toga suda), sud treba oglasiti mjesno nenadležnim primjenom odredbe člana 67. Zakona o izvršnom postupku („Sl. glasnik RS“ broj 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13, 98/14 i 66/18 – u daljem tekstu: ZIP) i predmet dostaviti sudu na čijem se području nalazi nepokretnost (u ovom slučaju Osnovnom sudu u Trebinju), ili odlučiti o zahtjevu stranke za promjenu predmeta izvršenja, pa nakon pravosnažnosti tog rješenja predmet dostaviti mjesno nadležnom sudu na provođenje izvršenja shodno odredbi člana 116. u vezi sa članom 135. ZIP?“

Obrazloženje

U predmetnom izvršnom postupku tražioca izvršenja J.M., P., zastupan po punomoćniku M.B.-B., advokatu iz S., protiv izvršenika P.M., P., zastupan po punomoćniku Č.B., advokatu iz P., radi izvršenja, sudija Osnovnog suda u Sokocu V.B. je dopisom broj 89 0 I 055784 17 I od 02.06.2020. godine, pozivom na odredbu člana 61a. ZPP, dostavio ovom sudu kompletan spis Osnovnog suda u Sokocu broj 89 0 I 055784 17 I sa prijedlogom tog suda za rješavanje spornog pravnog pitanja.

U konkretnom predmetu, pokrenutom 16.05.2017. godine prijedlogom tražioca izvršenja za izvršenje na osnovu izvršne isprave - pravosnažne presude Osnovnog suda u Sokocu broj: 89 0 P 29276 15 P 3 od 01.02.2016. godine, Osnovni sud u Sokocu je rješenjem o izvršenju broj: 89

0 I 055784 17 I od 25.07.2017. godine dozvolio izvršenje protiv izvršenika, tako što je naloženo izvršeniku da tražiocu izvršenja vrati nekretnine označene sa k.č. 522/12, zv. „V.“, voćnjak II klase, površine 233 m², upisane u PL br. 726/14 KO P.G., opština P., upisane na ime J.M. (tražioca izvršenja) sa dijelom 1/1, što odgovara k.č. br. 663/52, zv. „V.“, livada, površine 233 m², upisane u ZK uložak br. 6947 KO SP P., na ime J.M. sa dijelom 1/1, uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 8.305,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom.

Nakon što je izvršenje provedeno u dijelu koji se odnosio na vraćanje predmetnih nekretnina u posjed tražiocu izvršenja, te nakon što je utvrđeno da se troškovi parničnog postupka ne mogu naplatiti blokadom sredstava koja izvršenik ostvaruje preko PP „R“ P., kako je odlučeno rješenjem o izvršenju, Osnovni sud u Sokocu je, shodno odredbama člana 37. ZIP, od nadležnih organa pribavio podatke o pokretnoj i nepokretnoj imovini izvršenika, nakon čega je zaključkom od 19.08.2019. godine ostavio tražiocu izvršenja rok od 15 dana da, u smislu odredaba člana 8. stav 3. ZIP, predloži drugi predmet ili sredstvo izvršenja. Tražilac izvršenja je dana 01.09.2019. godine podnio prijedlog da se izvršenje radi naplate dosuđenih troškova postupka sprovede zapljenom, procjenom i prodajom nekretnina izvršenika, bliže označenih u navedenom prijedlogu, koje se nalaze na području Opštine Trebinje.

Osnovni sud u Sokocu se rješenjem broj: 89 0 I 055784 17 I od 01.10.2019. godine oglosio mjesno nenadležnim za postupanje u ovoj pravnoj stvari i odlučio da se predmet, nakon pravosnažnosti rješenja, ustupi mjesno nadležnom Osnovnom sudu u Trebinju.

Odlučujući o žalbi izvršenika Okružni sud u Istočnom Sarajevu je rješenjem broj 89 0 I 055784 19 Gži od 12.12.2019. godine, žalbu izvršenika uvažio i ukinuo rješenje Osnovnog suda u Sokocu broj: 89 0 I 055784 17 I od 01.10.2019. godine i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak. Obrazložio je da u konkretnom slučaju Osnovni sud u Sokocu o prijedlogu tražioca izvršenja nije odlučio donošenjem rješenja o odredjivanju izvršenja na novom sredstvu ili predmetu izvršenja, već donošenjem rješenja kojim se oglosio mjesno nenadležnim, čime je počinio povredu odredaba postupka iz člana 8. stav 3. ZIP, što je imalo uticaja na zakonitost i pravilnost osporenog rješenja, te je naložio prvostepenom sudu da u ponovnom postupku otkloni povredu postupka na koju je ukazano, imajući pri tome u vidu i osnovanost žalbenih navoda izvršenika da je prijedlog tražioca izvršenja od 01.09.2019. godine neodređen u pogledu potraživanja čije se izvršenje traži.

Prvostepeni sud nije postupio po uputama drugostepenog suda, kako to propisuje član 228. ZPP u vezi sa članom 21. stav 1. ZIP, već je navedeni predmet dostavio Vrhovnom sudu Republike Srpske sa prijedlogom za rješavanje spornog pravnog pitanja koje glasi: „Da li se u situaciji kada jedna strana u postupku predloži izvršenje na nepokretnosti izvršenika (a nepokretnost se nalazi van teritorije koju pokriva mjesna nadležnost suda), sud treba oglositi mjesno nenadležnim primjenom odredbe člana 67. ZIP i predmet dostaviti sudu na čijem se području nalazi nepokretnost (u ovom slučaju Osnovnom sudu u Trebinju), ili odlučiti o zahtjevu stranke za promjenu predmeta izvršenja, pa nakon pravosnažnosti tog rješenja predmet dostaviti mjesno nadležnom sudu na provođenje izvršenja shodno odredbi člana 116. u vezi sa članom 135. ZIP?“

Iz sadržaja tog prijedloga se može zaključiti da se prvostepeni sud ne slaže sa zauzetim stanovištem drugostepenog suda da, u konkretnom slučaju Osnovni sud u Sokocu nije odlučio o prijedlogu tražioca izvršenja o određivanju izvršenja na novom sredstvu ili predmetu izvršenja, već je donio rješenje kojim se oglasio mjesno nenadležnim. Prvostepeni sud, naime, smatra da je „neosnovano mišljenje da je sud trebao odlučiti o novom predmetu izvršenja, kada nije nadležan, jer se nepokretnost nalazi van teritorije koju pokriva mjesna nadležnost tog suda (konkretno, nepokretnost je u Trebinju)“.

Prema odredbi čl. 61a. ZPP, postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja se pokreće ukoliko pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav prema spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima. Postupak zahtjevom pokreće prvostepeni sud po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke.

U ovom slučaju zahtjev je podnio prvostepeni sud i to nakon što je u konkretnom predmetu i u prvom i u drugom stepenu zauzet stav o spornom pravnom pitanju, pa je očigledno da predmetni zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja ne ispunjava uslove iz odredbe člana 61a. ZPP za meritorno rješavanje. Naime, odredbe ZPP o postupku rješavanja spornog pravnog pitanja omogućavaju da Vrhovni sud Republike Srpske samo prije donošenja prvostepene odluke uzme određeni predmet u razmatranje i zauzme pravni stav o prethodnom pravnom pitanju koje ima prejudicijelni značaj za odlučivanje u većem broju predmeta. U konkretnom slučaju je zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja stavljen nakon što je odlučeno o žalbi izvršenika. Dakle, stav o predmetnom spornom pravnom pitanju su nižestepeni sudovi već zauzeli, ali su njihova stanovišta kontradiktorna.

Pravilnim tumačenjem odredbi članova 61a. - 61đ, ZPP, koje uređuju postupak za rješavanje spornog pravnog pitanja, se dolazi do zaključka da je isključena primjena ovog instituta kada postoje različiti stavovi prvostepenog i drugostepenog suda o određenom pravnom pitanju. Isto tako, razlog za pokretanje postupka rješavanja spornog pravnog pitanja ne može biti postojanje različitih odluka drugostepenog suda u pogledu tog pitanja, jer to ne proizilazi iz naprijed citiranih odredbi ZPP. U takvoj situaciji Vrhovni sud Republike Srpske može izraziti svoje stanovište o spornom pitanju samo prilikom odlučivanja povodom izjavljene revizije protiv tih drugostepenih odluka.

Iz ovih razloga Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Republike Srpske je odlučilo kao u izreci, primjenom odredbe člana 61v. stav 1. ZPP.

Zamjenik predsjednika Građanskog odjeljenja
Gorjana Popadić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić